

Experiència seleccionada en la modalitat de comunicació oral

DADES DEL CENTRE

Codi del centre 08054198

Nom del centre INS Estany de la Ricarda

Localitat El Prat de Llobregat

TÍTOL

Babelartquímia.cat (Experiència sobre *El dol migratori a l'aula d'acollida*)

BREU RESUM DE LA PRÀCTICA

L'experiència, batejada amb el nom de *Babelartquímia.cat*, pretén afavorir punts de trobada a través de l'art, entre joves immigrants procedents de diferents cultures. L'objectiu final del projecte és el reconeixement d'aquests joves en les seves similituds i diferències, així com la seva projecció en el nou país d'acollida: Catalunya.

La materialització de tot això es va dur a terme a través d'un taller de construcció de titelles. Al mateix temps que es construïa el titella de cada noi/a, es treballava la relació entre l'aspecte del titella i el que l'alumnat volia expressar, és a dir, les emocions i els projectes personals. També es realitzava un treball paral·lel de llengua oral i escrita, que facilitava i potenciava l'expressió de cada alumne i el que volia comunicar als altres. El resultat final de tot plegat foren 24 titelles – un per cada alumne nouvingut- acompanyats de 24 breus "biografies" que es van presentar a tota la comunitat educativa en una exposició el Sant Jordi del 2008.

Va ser un plaer comprovar, a través de les biografies d'aquests 24 "alter ego", la possibilitat de què *Un altre món és possible*. Llegint les seves biografies imaginàries, *el món del futur es caracteritza per persones poliglots, amants de la diversitat i imaginatives que caminen de bracet amb les emocions i les comparteixen amb l'altre*.

L'experiència es fonamenta en l'aplicació d'una pedagogia vivencial i holística. Després de Sant Jordi, l'exposició va ser el punt de trobada entre l'aula d'acollida (AA) i l'aula ordinària (AO). Els alumnes de l'AA presentaven a la resta de companys de l'AO el seu titella i la seva petita biografia imaginària.

Finalment, i com a cloenda de fi de curs, ens vam embarcar en l'aventura de presentar el treball fet amb els titelles a un grup de l'Escola d'adults del Prat. Ho van fer el grup de 2n cicle de l'AA mitjançant una petita *performance* que vàrem anomenar *Migraveus*. Va ser molt interessant, la trobada de dues generacions de persones immigrades molt distants en el temps i la geografia, però molt properes i sincròniques pel que fa a sentiments i emocions.

De tot plegat, en va néixer aquesta frase a la nostra aula d'acollida:

*Hi ha fils invisibles que mouen el món ...,
 i veus càlides que arreen dins l'aire.*

DESCRIPCIÓ

Curs acadèmic 2007-2008

Punt de partida Continuar el camí iniciat a l'AA, en els dos cursos anteriors, de centrar les activitats d'ensenyament-aprenentatge de llengua, en pràctiques docents on el món personal i emocional de l'alumne n'és sempre el protagonista.

Objectius

- Facilitar el procés de dol migratori amb el recurs del titella per explorar tot allò que ens passa per dins.
- Potenciar l'ús de la llengua oral i escrita per expressar sentiments i emocions.
- Propiciar un treball transversal entre les àrees de Visual i plàstica i Llengua.
- Atendre l'alumnat nouvingut en un context d'atenció a la diversitat i d'escola inclusiva.

Implicar l'alumnat de l'aula ordinària en el projecte de l'aula d'acollida.
 Fomentar l'educació intercultural dins de la comunitat educativa.

- Afavorir el coneixement i el contacte entre persones immigrades de diferents generacions i geografies (Trobada de l'AA amb un grup de l'Escola d'adults del Prat)

Desenvolupament de l'experiència

L'experiència la vàrem desenvolupar en les fases següents:

- Familiaritzar els alumnes amb el món dels titelles (Arriba un titellaire vingut d'ultramar i ens presenta dos titelles fets amb material de reciclatge)
- Construcció d'un titella (Primera aproximació). Imitant al titellaire, també "nouvingut", cada alumne construeix un titella amb material de reciclatge.
- Petits jocs de dramatització amb els titelles construïts (Per parelles, escenifiquen davant de la resta de companys situacions breus, treballades prèviament, amb els seus titelles).
- Introducció als diferents tipus de titelles (de fil, de guant, de dit,..) i petita mostra de titelles de diferents llocs del món.
- Viatge imaginari a la casa on vivien durant la seva infantesa per dissenyar el titella que tingui a veure amb les vivències de cada alumne. (Primer, van dibuixar i explicar com era la casa i després varen parlar de les persones - o personatges- que tenien relació amb la casa)
- Inici del procés de construcció del titella definitiu, aquell que acabarà sent el seu "alter ego" i amb qui establiran vincles emocionals molt forts.
- Paral·lelament a la construcció del titella, anem fent un treball de llengua (oral i escrita) que donarà com a fruit una breu biografia imaginària per cada titella.
- Preparació de l'exposició dels nostres titelles que inaugurarem el dia de Sant Jordi amb una presentació feta pels propis alumnes a tota la comunitat educativa.
- Interacció AA / AO a partir de l'exposició i fins final de curs.
- Interacció de la nostra AA de secundària amb una altra AA de primària del Prat (Escola Josep Tarradellas) a través de l'exposició.
- Cloenda de l'experiència: Presentem els titelles a un grup d'alumnes de

l'Escola d'adults del Prat. Fou una trobada intergeneracional molt interessant, de persones immigrades d'origens i edats ben diferents, però molt pròximes en sentiments, emocions i vivències.

**Treball competencial
 (metodologia/
 tipologia d'activitats
 /organització social)**

- Competències bàsiques
- Competència comunicativa lingüística, artística i audiovisual
 - Competència d'aprendre a aprendre
 - Competència d'autonomia i iniciativa personal
 - Competència social i ciutadana

Metodologia

- Treball col·laboratiu entre professor- alumne, alumne -alumne per estimular el paper actiu de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge.
- Activitats: Plàstiques (construir el titella), teatrals (petits jocs de dramatització) i lingüístiques (expressió oral, expressió escrita- biografia del titella -)

Organització social

- Activitats de gran grup, de petit grup, individuals.

Temporització 2n i 3r trimestre del curs 2007-2008 (dues hores setmanals)

Recursos humans i materials

- Titellaire professional també nouvingut
- Tutora de l'aula d'acollida
- Coordinadora LIC
- Centre de Recursos Pedagògics del Prat
- Mostra real de diferents tipologies de titelles
- Diferents tipus de material per construir titelles
- Bibliografia sobre titelles
- Informació de festivals de titelles a Catalunya
- Museus virtuals de titelles a la xarxa
- Recurs econòmic: Ajut de " LA CAIXA" per realitzar el projecte.

Valoració i conclusions

Fou una experiència molt enriquidora tant a nivell individual com col·lectiu. Per la majoria d'alumnes, el seu titella fou una mena de porta oberta per conèixer i expressar el seu món interior a l'altre.

També, i com ja s'ha dit, llegint les biografies dels titelles, la incertesa del món actual s'eclipsa d'optimisme i de la possibilitat de què *Un altre món és possible*. Els titelles ens dibuixen un futur amb persones poliglots, amants de la diversitat i imaginatives que caminen de bracet amb les seves emocions i les comparteixen amb l'altre.

Documentació complementària

L'àlbum fotogràfic de tot el procés de l'experiència, filmacions d'algunes sessions, les biografies escrites dels titelles, el text de presentació de l'exposició per Sant Jordi (elaborat pels alumnes de 2n cicle de l'AA), el model de treball quan feien la presentació del seu titella al grup de l'aula ordinària i el breu text de la *performance Migraveus*.

Aspectes innovadors

- L'arteràpia a l'aula d'acollida: El titella com un alter ego que facilita l'expressió de les pròpies emocions i el procés de dol migratori.
- Introduir a l'aula una disciplina artística a través d'un professional extern al centre.

	- Fer experiències on es puguin relacionar nivells educatius diferents (Primària, secundària, adults)
Eficiència	L'organització, la temporització i els recursos emprats han estat molt adequats pels resultats obtinguts.
Criteris d'avaluació	Observació i avaluació contínua de l'alumnat en relació als criteris següents: <ul style="list-style-type: none"> - Construcció del titella - Actitud dins l'entorn de treball col·laboratiu - Evolució en l'ús oral i escrit de la llengua catalana - Elaboració del seu text biogràfic - Participació i implicació en tot el procés de l'experiència

MILLORES

L'experiència *Babelartquímia.cat* sobre el dol migratori a l'aula d'acollida, va propiciar millores dins de la comunitat educativa de graus i intensitats diferents, com per exemple:

- a. Aconseguir que l'alumnat nouvingut portés millor totes les vivències (i absències) del seu procés de dol migratori.
- b. Mostrar l'eficàcia del treball col·laboratiu, com una fórmula vàlida d'ensenyament i aprenentatge que crea forts vincles de cohesió social.
- c. Constatar que amb imaginació, qualsevol disciplina del currículum pot ser treballada a partir d'algun element artístic.
- d. Canviar a poc a poc la mirada vers el fet migratori: a la nostra primerenca societat del segle XXI, cada cop existeixen més exemples d'apartheid subtil, tan dins com fora de l'escola. Experiències com aquestes serveixen per crear contextos on l'empatia i la reciprocitat amb l'altre són possibles i tangibles.

Necessitem una escola que valori més les preguntes que les respostes, la creativitat i la imaginació més que la retenció mecànica dels fets, la Individualitat més que la uniformitat. La festa dels sentits, Sebastià Serrano

AUTORIA DE L'EXPERIÈNCIA

Coordinació	Teresa Forcada i Mañé
Professorat implicat	Teresa Forcada i Mañé (tutora de l'aula d'acollida)

CONTACTE

Nom i cognoms	Teresa Forcada i Mañé
Telèfon	93-4157497 / 679585590
Unitat	INS Estany de la Ricarda (El Prat de Llobregat)

